

af Husleje gjaldt, er adskillige, ja, man siger overordentlig mange Lejere under Frygt for en Opsigelse, som de den Gang intet Værn havde imod, frivillig gaaet ind paa Lejeforhøjelser, som er mod hele Lovgivningens Opfattelse af dette Forhold. I Lovforslagets § 4 fastsættes det derfor, at allerede truffne Overenskomster om Lejeforhøjelser, der har fundet Sted paa et Tidspunkt, hvor Lejerne af Frygt for Opsigelse gik med til noget, som de ikke vilde være gaaet med til, hvis de havde haft den af den senere Lovgivning givne Beskyttelse, paa ny skal til Revision derigennem, at Nævnet skal kunne skønne over, om de er billige eller ubillige; og hvis de er ubillige, kan Nævnet forlange dem nedsatte, dog med almindeligt Opsigelsesvarsel. Det er altsaa en yderligere Ret, der her sikres Lejerne, hvis de i dette Tidsrum er blevet ubilligt behandlet, til at kunne vende tilbage til en Tilstand, der maa siges at være mere billig. Der er dog truffet den Bestemmelse, at en saadan Revision af gældende Aftaler vedrørende Huslejen ikke skal kunne bringes for Nævnene, medmindre Lejesummens Forhøjelse udgør 15 pCt. af den før Oktober 1914 gældende aarlige Leje. Begrundelsen, hvorfor jeg har kunnet slutte mig til det Ændringsforslag, der blev stillet oppe i Landstinget om dette Punkt, er udelukkende den, at man derved begrænser Antallet af Sager, der kan bringes til Revision, idet det maa erkendes, at det ved en saadan Revision kan være rimeligt ikke at tage rene Bagateller med. Jeg havde ønsket, at Procenten, naar man overhovedet vilde gøre denne Begrænsning, var sat lidt lavere, men jeg havde den Opfattelse, at der ikke kunde opnaas Enighed om et andet Tal end dette, der ogsaa viste en Imødekomen fra dem, der oprindeligt stillede Ændringsforslaget, over mod det Standpunkt, jeg hævdede. Men jeg ønsker at tilføje, at naar jeg har sagt, at det er den eneste Begrundelse, hvorfor jeg har kunnet gaa med til denne Ændring, indeholder det tillige en Tagen-Afstand fra den Opfattelse, at den Omstændighed, at der i § 4 findes nævnt et Procenttal, 15 pCt., skulde indeholde en Billigelse af, at en Forhøjelse af 15 pCt. i andre Sager, naar de maatte komme ind under Nævnenes Skøn, skulde erkendes for at være en i og for sig billig Forhøjelse. I alle de Tilfælde, hvor der ikke er Tale om denne Revision, men hvor det drejer sig om almindelige Lejesummer, der kommer til Huslejenævnets Skøn, er

disses Skøn ifølge hele Loven, ikke blot dens Bogstav, men ogsaa dens Aand, ganske frit stillede med den Begrænsning, der findes andetsteds. De 15 pCt. kan ikke siges at være nogen Nævnene af Lovgivningen paalagt Norm for, hvad der er billig Lejeforhøjelse eller ikke.

Jeg skal ikke gennemgaa alle de Bestemmelser i Lovforslaget, som er nye i Forhold til de gamle Love. Man vil let se, at Spørgsmaalet om Opsigelse nu i § 9 er bragt i en Form, hvor der er taget Hensyn til de allerede i den bestaaende Lov gældende Forhold og til andre Kommuners Ønsker i saa Henseende. En ny Bestemmelse i Lovforslaget, en Bestemmelse, som først er kommet ind, efter at Sagen var forelagt for Landstinget, findes i § 15, idet der her gives Kommunalbestyrelserne Adgang til at nedsætte særlige Nævn til at tage Spørgsmaalet om Forretningslokaler ind under deres Skøn. I det Lovforslag, som jeg fremsatte for Landstinget i December, gjaldt Spørgsmaalet om Forretningslokalers Inddragning under Lovens Omraade kun Lokaler, der havde almen Interesse, Lokaler, som f. Eks. Statsmyndigheder eller andre offentlige Myndigheder raadede over. Det var ført frem, fordi der til Indenrigsministeriet var sendt Meddelelse om, at flere Statsmyndigheder havde Vanskeligheder med Hensyn til deres Lokaler. Blandt andet var f. Eks. Statsbanernes Ekspeditionslokale for Sejladsen fra København til Malmø blevet opsagt, og de var ude af Stand til at skaffe sig et andet Ekspeditionslokale. Lejesummens Størrelse var ikke nogen Hindring, thi Statsbanerne var villige til at betale en højere Leje, men Ejeren mente at maatte disponere over Lokalet. Da det nu paa Grund af de herskende vanskelige Boligforhold var saaledes, at Statsbanerne ikke kunde faa noget andet Lokale i Stedet, opstod naturligt det Spørgsmaal, om der ikke her var en offentlig Interesse, ikke set fra vedkommende Myndigheds, men fra Publikums Synspunkt, som maatte varetages. Thi hvis Publikum overhovedet ikke ved Havnen finder noget Ekspeditionslokale for sine Varetransporter over Sundet, eller hvad det nu er, men maaske det maaske meget langt borte fra Afsejlingsstedet, er dette jo en stor Vanskelighed for Publikum, og det vil være rimeligt at søge det offentliges Interesse varetaget paa saadanne Punkter. Der forelaa flere andre lignende Tilfælde, som jeg ikke skal specificere. Men under Behandlingen af dette Spørgsmaal, hvor man stod